

OD ISTOG AUTORA

Prvi dan
Prva noć
Sve što smo prećutali
Neobično putovanje gospodina Daldrija
Gde si?
Drugačije zamišljena sreća

Mark Levi

ONA I ON

Prevela
Ana Martinović

 Laguna

Naslov originala

Marc Levy

ELLE ET LUI

Copyright © Marc Levy / Versilio, 2015

Translation copyright © 2017 za srpsko izdanje, LAGUNA

Mom ocu

Mojoj deci

Mojoj ženi

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Jednoga dana živeću u teoriji,
u teoriji se sve odvija kako treba...

1.

Kiša je neprestano kvasila krovove i fasade, automobile i autobuse, trotoare i prolaznike, kiša koja nije prestajala da pada nad Londonom od početka proleća. Mia je izlazila sa sastanka koji je imala s agentom.

Kreston je bio starog kova i od onih ljudi koji uvek govore istinu. Elegantan u svakom pogledu, tako se i izražavao – zbog toga su ga uvažavali, njegove oštre ali nikada uvredljive opaske često su citirane na banketima. Mia je bila njegova štićenica, što joj je u nemilosrdnom i često neotesanom svetu filma donosilo neprocenjivu prednost.

Tog dana otišao je da pogleda Miin novi film na privatnoj projekciji, a kako joj je zabranio da se na takvim mestima pojavljuju zajedno, čekala ga je u kancelariji.

Kreston je otresao kabanicu i seo u fotelju prekidajući napetu atmosferu.

„Akcija, ofucana romansa, scenario se vešto vrti oko isprekidanog zapleta, ali koga to danas zanima...? Svakako, biće veoma uspešan“, rekao je odlučno.

Mia je suviše dobro poznavala Krestona da bi poverovala da će se zadržati na tome.

Dodao je da je bila sjajna, možda prečesto obnažena, i da sledeći put treba da pazi i da ne pokazuje zadnjicu u sve tri scene, on će o tome voditi računa zarad njene karijere, budući da se etikete brzo stiču.

„Recite mi iskreno, Krestone, šta mislite o filmu?“

„Savršeno glumiš, ali od takve uloge ne može nešto posebno da se napravi. Hoću reći da ne treba većito da snimamo filmove čiji junaci prolaze zrele godine između dve izdaje, tri preljube i šolje čaja. To je akcioni film, kamera se brzo kreće, likovi takođe... šta još da kažem?“

„Istinu, Krestone!“

„To je sranje, veliko sranje koje će napuniti bioskope zato što u njemu igraš s mužem. Zapravo, to je događaj sam po sebi. Mediji će obožavati to što zajedno glumite u filmu, i oduševiće ih što si mu ukrala svu pažnju, i to nije kompliment već činjenica.“

„On važi za zvezdu“, odgovori Mia kiselo se osmehnuvši.

Kreston protrlja bradu, što je neuobičajeno dug gest za njega.

„Kako ste vas dvoje?“

„Baš nikako.“

„Ne pričaj gluposti, Mia!“

„Kakve gluposti?“

„Savršeno si me razumela. Toliko je loše?“

„Nismo se zbližili na snimanju.“

„To neću ni da čujem, bar dok film ne počne da se prikazuje. Budućnost tog remek-dela počiva na vašem zajedničkom pojavljivanju, i u bioskopima i u gradu.“

„Imate li kakav scenario za mene?“

„Imam neke.“

„Krestone, volela bih da odem u inostranstvo, daleko od Londona i njegovog sivila, da odigram neku smislenu, osećajnu ulogu, da čujem nešto što me pogađa, što me zasmehava, da podelim nežnost, makar u nekom malom filmu.“

„A ja bih hteo da se moj stari jaguar nikad ne pokvari, ali, znaš, mehaničar koji se stara o njemu krajnje je iskren. Borio sam se da ti izgradim karijeru, imaš ogromnu publiku u Engleskoj, fanove koji bi platili da te čuju makar čitala telefonski imenik, polako postaješ poznata na čitavom kontinentu; tvoje dosadašnje uloge su beznačajne u poređenju s onim što te čeka, i ukoliko ovaj film postigne uspeh kakav očekujem, bićeš uskoro najpoznatija glumica svoje generacije. Zato, molim te, budi strpljiva. Jesmo li se dogovorili? Za nekoliko nedelja pljuštaće ponude Amerikanaca kao ova kiša sada. Ući ćeš u društvo slavnih.“

„U društvo slavnih ništarija koje se smeju i kad su tužne?“

Kreston se uspravi u fotelji i nakašlja se.

„U takvo društvo, ali i u društvo srećnika. Mia, molim te, neću više da te vidim tako malodušnu“, dodade on nešto glasnije.

„Intervjui bi trebalo da vas zbliže. Moraćete toliko da se smešite da ćete na kraju prihvatiti tu igru.“

Mia se uputi ka biblioteci, otvori kutiju s jedne police i iz nje izvadi cigarete.

„Znaš da ne podnosim da se puši u mojoj kancelariji?“

„Pa zašto onda držite cigarete u ovoj kutiji?“

„Samo za slučaj nužde.“

Mia pogleda Krestona i ponovo sede, s neupaljenom cigaretom u ustima.

„Mislim da sam prevarena.“

„Na ovaj ili onaj način, ko to danas nije?“, odgovorio je pregledajući pristiglu poštu.

„Nije smešno.“

Kreston ostavi poštu.

„Šta, vara te?“, nastavi on. „Stalno ili s vremena na vreme?“

„Da li to nešto menja?“

„Ti njega nikada nisi prevarila...?“

„Ne. Osim ako se računa jedan jedini poljubac. Partner me je poljubio, a i ja sam to želela. Bilo je zarad uverljivosti scene, to nije prava prevara, zar ne?“

„Zavisi od namere. To se desilo tokom snimanja filma?“, upita Kreston podižući obrvu.

Mia pogleda kroz prozor i uzdahnu...

„Dobro, pretpostavimo da te vara. Ali kakve veze ima ako se više ne volite?“

„On mene više ne voli, a ja njega volim.“

Kreston otvori fioku, izvadi pepeljaru i kresnu šibicu. Mia duboko uvuče dim, a on se u poslednjem trenutku uzdržao da je ne upita da li su joj oči suzne zbog dima od cigarete.

„Bio je zvezda, a ti si tek počinjala. Glumio je u *Pigmalionu*, i učenik je prevazišao učitelja. Mora da mu je to teško palo, pogotovo kad proradi ego. Pazi na pepeo, stalo mi je do tog tepiha.“

„Ne pričajte tako, to nije istina.“

„Naravno da jeste. Ne kažem da nije dobar glumac, ali...“

„Ali šta?“

„Nije sad trenutak, pričaćemo o tome kasnije, čeka me još sastanaka.“

Kreston se prošeta po kancelariji, pažljivo uze cigaretu iz Miine ruke i zdrobi je u pepeljari. Uhvatio ju je za rame i odveo do vrata.

„Uskoro ćeš glumiti gde ti se prohte, u Njujorku, Los Anđelesu, Rimu. U međuvremenu ne pravi budalu od sebe. Mesec dana je sve što tražim, tvoja budućnost zavisi od toga. Obećavaš li mi to?“

Kada je izašla od Krestona, Mia se taksijem uputila u Oksford strit. Kad god je bila depresivna, a poslednjih nedelja joj se to dešavalo nekoliko puta, otišla bi da se šeta po glavnom tržnom centru Londona, punom života.

Dok je prolazila između rafova u prodavnici, pozvala je Dejvida, ali javila se telefonska sekretarica.

Šta li radi u ovim kasnim popodnevnm satima? Gde je već dva dana? Dva dana i dve noći je prošlo otkako joj se javio jednom jedinom porukom koju joj je ostavio na njihovoj telefonskoj sekretarici. Kratkim porukom kojom je obaveštava da je otišao u prirodu da napuni baterije i da se ne brine. Ali, to ju je uznemirilo.

Kod kuće Mia odluči da se pribere. Kad se Dejvid vrati, neće pokazati ni na koji način da je uznemirena. Ostaće dostojanstvena, pribrana, neće mu dozvoliti da ni na trenutak pomisli da se dosađivala u njegovom odsustvu, a pre svega neće mu postavljati nikakva pitanja.

Pošto je prihvatila poziv prijateljice koja ju je preklinjala da pođe s njom na otvaranje restorana, Mia je rešila da se posveti svom izgledu. I ona ume da napravi Dejvida ljubomornim. Uostalom, bolje je biti okružen nepoznatim osobama nego buljiti u prazno sam u stanu.

Restoran je bio ogroman, muzika preglasna, sala prepuna i bilo je nemoguće razgovarati ili napraviti ijedan korak a da se ne očešeš o nekoga. „*Kome li se sviđa ovakav provod?*“, pomisli ona pripremajući se za susret s rekom ljudi.

Blicevi su sevali dok su ulazile. Eto zašto je prijateljica toliko insistirala na njenom društvu. Nadala se da će se pojaviti na stranicama nekog magazina u rubrici s poznatima. Realizacija prolazne slave. „*Dođavola, Dejvide, zašto me puštaš samu da se vučem po ovakvim mestima? Naplatiću ti ovo stostruko, gospodine 'Moram da napunim baterije'.*“

Zazvonio joj je telefon, sakriven broj, u ovo doba sigurno je on. Kako da ga čuje od ovolike buke? „*Da pripadam eliti, dala bih znak di-džeju da utiša muziku*“, pomisli.

Osmotrla je oko sebe, bila je na pola puta između ulaza i kuhinje. Gomila ju je vukla ka kuhinji, ali ona krenu na drugu stranu. Javila se na telefon i uzviknula:

„Ostani na vezi! *Odličan početak, draga moja, za nekog ko je čvrsto odlučio da ne otkriva šta oseća.*“

Prokrčila je put, poželeva da gurne i ovo nadobudno žensko stvorenje na visokim štiklama i ovog neotesanog tipa koji joj se udvara. Da smrska stopala ove žgoljave što liči na kostura i uvija se kao zmija, zaobiđe ovog lepotana

koji je vreba pogledom, *e, sad ćeš da se ispališ, druškane, izgleda da ona telefonira.* Još samo deset koraka do vrata.

„Ostani na vezi, Dejvide! *Ma učuti, idiote!*“

Potražila je pogledom vratara da joj pomogne da izađe.

Napokon napolju, svež vazduh, relativno mirno na ulici. Udaljila se od zbijene gomile koja je čekala da se uvuče u onaj pakao.

„Dejvide?“

„Gde si ti?“

„Na nekoj zabavi... *Kakva drskost da me tako nešto pita!*“

„Dobro se provodiš, ljubavi?“

„*Licemer!* Da, prilično je veselo... *Gde si naučila da se tako foliraš?*“

„A ti, *tupane*, gde si... *već dva dana?*“

„Na putu ka kući. *Vraćaš se uskoro?*“

„U taksiju sam... *Brzo nađi taksi.*“

„Mislio sam da si na zabavi?“

„Izašla sam kad si me pozvao.“

„Verovatno ćeš stići pre mene, ako si umorna, ne čekaj me, velika je gužva na putu u ovo doba. London je stvarno postao nemoguć! *Ti si postao nemoguć, kako se usuđuješ da mi kažeš da te ne čekam? Već dva dana ništa drugo ne radim osim što te čekam!*“

„Ostaviću upaljeno svetlo u sobi.“

„Divno, ljubim te, vidimo se!“

Svetlost se odbijala od mokrog trotoara, parovi pod kišobranima...

„... *a ja, sama kao neka budala. Sutra, bez obzira na film, menjam život. Ne sutra, večeras!*“

2.

Pariz, sutradan

„Zašto je ključ koji nam treba uvek na kraju priveska?“, usprotivi se Mia.

„Zato što je život pogrešno ustrojen. Da nije tako, ni stepenište ne bi bilo uvek mračno“, odgovori Dejzi pokušavajući da što bolje osvetli bravu mobilnim telefonom.

„Ne želim nikada više da volim nekoga samo u mislima, hoću stvaran život; hoću sadašnjost, samo sadašnjost.“

„A ja manje neizvesnu budućnost“, uzdahnu Dejzi. „Nego, da ne gubimo vreme, daj mi ključeve, baterija samo što se nije ispraznila.“

Ključ od stana bio je poslednji na privesku.

Ulazeći u stan, Dejzi pritisnu prekidač za svetlo, ali bezuspešno.

„Izgleda da u celoj zgradi nema struje.“

„Takav je čitav moj život“, nadovezala se Mia.

„Ne preterujmo.“

„Ne umem da živim u laži“, jadovala je Mia tražeći utehu, ali Dejzi ju je suviše dobro poznavala da bi se uperala na njene reči.

„Ne pričaj koješta, ti si talentovana glumica, dakle profesionalna lažljivica... Mora da su sveće tu negde, moraću da ih potražim ako mi se baterija na ajfonu...“

Ekran na telefonu se isključio.

„Dode mi da ih sve oteram dodavola“, prošaputa Mia.

„Nije ti palo na pamet da bi mogla da mi pomogneš?“

„Jeste, ali ništa se ne vidi.“

„Stvarno? Baš ti hvala!“

Dejzi je tumarala po mraku. Rukom je dodirнула sto ne bi li ga zaobišla, ali nalete na stolicu, jauknu, pa nastavi dalje do kuhinjskih elemenata. Napipa nasumice šporet na plin, dohvati šibice s police, okrete dugme i upali plamen.

Plavičasta prstenasta svetlost obasja prostor oko nje.

Mia sede za sto.

Dejzi je preturala po fiokama. Za mirišljave sveće nije bilo mesta u njenom stanu. Gastronomska strast diktirala je da miris jela uvek bude u prvom planu. Umesto natpisa *Ne primamo kreditne kartice* na vratima pojedinih restorana, ona bi radije stavila *Ne primamo previše naparfermisane goste*.

Pronašla je sveće i upalila ih. Svetlost njihovih plamenova odagna mrak iz prostorije.

Centar Dejzinog stana bila je kuhinja, značila joj je mnogo više od ostalih prostorija u stanu – dve male sobe i kupatila. Na kuhinjskim elementima bile su poredane jedna do druge zemljane posude, začinsko bilje, timijan, lovor, ruzmarin, komorač, origano, monarda i ljuta papričica iz

Espeleta. Ta kuhinja je bila Dejzina laboratorija, njena strast i njen ventil. Tu je usavršavala recepte za jela pre nego što ih servira gostima u svom malom restoranu na pariskom brdu Monmartru nadomak njenog stana.

Dejzi nije učila da kuva u nekoj poznatoj školi, a kulinarsko umeće nosila je u sebi kao deo nasleđene porodične tradicije, ali i njenog provansalskog porekla. Još kao dete, dok su se njeni vršnjaci igrali u hladovini borova i maslina, gledala je šta radi njena majka i oponašala ju je.

U bašti oko njihove kuće naučila je da bere začinsko bilje i da ga potom sortira pored šporeta. Kuhinja je bila njen život.

„Jesi li gladna?“, upita Miju.

„Da, možda. U stvari, ne znam.“

Dejzi izvadi iz frižidera tanjir lisičarki i vezu peršuna i otkinu glavicu belog luka s venca okačenog s njene desne strane.

„Ne može bez belog luka?“, upita Mia.

„Nameravaš li da se ljubiš s nekim večeras?“, uzvratila Dejzi dok je seckala peršun. „Hoćeš li da mi ispričaš šta ti se desilo dok ja kuvam?“

Mia duboko uzdahnu.

„Ništa se nije desilo.“

„Pojavljuješ se iznenada pred zatvaranje restorana s putnom torbom i izgledaš kao da ti se čitav svet srušio: od tada nisi prestala da jadikuješ. Po svojoj prilici nisi došla kod mene jer si me se uželela.“

„Moj svet se zaista srušio.“

Dejzi je prestala da secka.

„Mia, molim te! Spremna sam sve da čujem, ali bez cmizdrenja i samosažaljenja, ovde nema kamera.“

„Bila bi odličan režiser!“ – Mia spusti loptu.

„Možda. Slušam te.“

I dok je Dejzi radila u kuhinji, Mia sede za sto.

Kad je konačno stigla struja, prijateljice poskočiše. Dejzi okrenu potencijometar na prekidaču kako bi smanjila jačinu svetla, zatim dohvati upravljač, podiže roletne na prozorima odakle puče pogled na Pariz.

Mia krenu ka prozoru.

„Imaš li cigarete?“

„Na malom stolu su, neko ih je zaboravio.“

„Sigurno imaš mnogo ljubavnika kad ne znaš ko je zaboravio cigarete kod tebe?“

„Ako hoćeš da pušiš, idi na terasu!“

„Hoćeš li i ti sa mnom?“

„Imam li izbora ako hoću da čujem nastavak priče?“

„Ostavila si svetlo u sobi?“, upita Dejzi dosipajući im vino.

„Da, ali ne i u garderoberu. Tamo sam stavila tabure da se na njega saplete.“

„Imate garderober?“, upita Dejzi. „I onda?“

„Pravila sam se da spavam. Skinuo se u kupatilu, ostao je dugo pod tušem, a onda je legao i isključio lampu. Očekivala sam da će da promrmlja nekoliko reči i da me poljubi. Izgleda da nije dovoljno napunio baterije, odmah je zaspao.“

„Dobro, hoćeš li moje mišljenje? Reći ću ga u svakom slučaju. Udata si za nitkova. Najvažnije pitanje, pritom prilično jednostavno, jeste da li njegovi kvaliteti prevazilaze njegove mane. Ne, najvažnije je da li znaš zašto si zaljubljena u njega kad te čini tako nesrećnom? Osim ako nisi zaljubljena u njega baš zbog toga.“

„U početku sam bila veoma srećna s njim.“

„Nadam se! Kada bi počeci bili ružni, šarmantni prinčevi bi nestali iz književnosti a romantične komedije našle bi se na polici za filmove strave i užasa. Ne gledaj me tako, Mia. Ako hoćeš da znaš da li te vara, pitaj njega, a ne mene. I ostavi cigarete, mnogo pušiš, to je duvan, ne ljubav!“

Niz Miine obraze slivale su se suze.

Dejzi sede pored nje i zagrlj je.

„Isplači se, plači ako ti je tako lakše. Ljubavna patnja đavolski boli, ali prava nesreća je kada ti je život poput pustinje.“

Mia se zarekla da će ostati dostojanstvena u svim okolnostima, ali Dejzi je bila izuzetak. Njih dve su kao sestre jer se poznaju tako dugo.

„Zašto spominješ pustinju?“, nastavi Mia brišući suze s obraza.

„Napokon pokušavaš da me pitaš kako sam?“

„I ti si usamljena? Misliš li da ćemo jednog dana biti srećne?“

„Čini mi se da si poslednjih godina bila nesrećna. Poznata si i cenjena glumica, zaradiš od jednog filma onoliko koliko ja verovatno neću za čitav život, a osim toga... udata si. Jesi li gledala večerašnji dnevnik... nemamo prava da se žalimo.“

„Zašto, šta se desilo?“

„Nemam pojma, ali da se dogodilo nešto lepo, ljudi bi izašli na ulice da to proslave. Kakve su bile lisičarke?“

„Tvoja jela su najbolji antidepressiv na svetu!“

„Pa šta misliš zašto sam htela da postanem kuvarica! A sad u krevet! Sutra ću pozvati tvog muža kretena, reći mu da sve znaš, da je izdao najgenijalniju ženu na svetu, i da ga napuštaš, ali njegovom krivicom. Kad spustim slušalicu, on će biti nesrećan.“

„Nećeš valjda to da uradiš?“

„Ne, ti ćeš to da uradiš.“

„Bez obzira što to želim, ipak ne mogu.“

„Zašto? Želiš li da uživaš u trećerazrednoj melodrami?“

„Zato što smo glavni glumci visokobudžetnog filma čija je premijera za mesec dana. Zbog toga sam primorana da glumatam po gradu savršeno srećnu ženu. Ako bi se saznala istina o Dejvidu i meni, ko bi poverovao u našu ulogu para koju tumačimo u filmu? Producenti mi to ne bi oprostili, kao ni agent. Sem toga, bez obzira na prevaru, hoću da ostanem trezvena, a ne da me javno ponižavaju.“

„Treba biti veliki prevarant pa odigrati takvu ulogu.“

„Šta misliš što li sam ovde? Neću moći da se dugo pretvaram. Moraćeš da me skrivaš.“

„Koliko?“

„Dokle god budeš mogla da me podneseš.“